

Harro Verhoeven (CROW kennisinstituut).

Harro Verhoeven is projectmanager leefomgeving bij CROW, het nationale kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte. Aan de universiteit van Twente heeft Harro wiskunde gestudeerd waarna hij werkzaam is geweest als beleidsmedewerker bij Provincie Utrecht en Consultant bij adviesbureau Ecorys. Sinds 2001 is hij werkzaam bij CROW. Harro is begonnen op het gebied van onderhoud in de openbare ruimte. Het was zijn taak om de koppeling te leggen tussen de harde technische kant van de openbare ruimte met de zachtere beleidsmatige kant. Eigenlijk is hij daar nog steeds mee bezig, al is Harro in steeds grotere mate bezig met de zachtere kant van de openbare ruimte, beter gezegd: de leefomgeving. “De beheerder is de enige constante factor die altijd betrokken is en daarmee sturend in de openbare ruimte. Een ontwerper is slecht een passant”.

Mooiste stukje stedelijke openbare ruimte en waarom?

In plaats van een bekende plek in een bekende stad, verkiest Harro het hofje met de speeltuin waaraan hij woont in de Hattasingel in Ede als favoriet. Deze ruimte is erg uitnodigend en wordt intensief gebruikt door de omwonenden. Zodra het weer het toelaat zijn er mensen te vinden. Het weinige verkeer dat er is rijdt langzaam en de bewoners komen dankzij dit hofje met elkaar in contact. Dit is zoals een openbare ruimte moet zijn: een ontmoetingsplek. Wat dat betreft is de hele wijk een voorbeeldwijk die succesvol is opgebouwd met hofjes en meerdere aantrekkelijke ontmoetingsplekken. Het is dan ook niet moeilijk om 10 mooie plekken aan te wijzen in deze wijk (refererend aan “the power of Ten” van de “Placemaking methode”). Harro vraagt zich af waarom niet alle wijken op deze manier met hofjes gebouwd worden. Onbegrijpelijk vindt hij het feit dat er nog steeds woningen aan lange drukke straten gebouwd worden, waar van een prettige leefomgeving geen sprake is en het verkeer veelal de overhand heeft. Er is vaak te weinig aandacht voor de directe omgeving van een woning. Makelaarsprogramma’s op TV illustreren dit feit; zo begint de rondleiding in de hal en wordt voortgezet in de rest van het huis. Voor de woonomgeving buiten de muren is vaak minder aandacht terwijl die zeer belangrijk is.

Wat zou er nog verbeterd kunnen worden?

Ten eerste is het de gemeente die in te grote mate bepaalt wat er op de plek gebeurt. Goedbedoelde initiatieven vanuit bewoners lopen hierop stuk. De gemeente zou meer uitnodigend moeten zijn om je eigen leefomgeving in te richten en te beheren. Dit is erg jammer, aangezien de hofjes het eenvoudig maken om een bewonersgroepje te formeren voor dergelijke initiatieven. Verder is er voor oudere jongeren van 13-18 jaar minder te beleven in de wijk. Ondanks dat er aansluitend op dit hofje een groot grasveld aanwezig is, zijn de speelplekken voornamelijk op de jongste kinderen gericht. Dit is mede een oorzaak voor de problemen met hangjongeren in de buurt.

Wie zijn de hoofdverantwoordelijken voor het verwezenlijken van dit pareltje?

De stedenbouwkundigen en verkeerskundigen die de gehele wijk ontworpen hebben kunnen als verantwoordelijke beschouwd worden voor de opbouw van de hele wijk, dus inclusief de hofjes die het zo’n prettige omgeving maken. Zij hebben hun werk goed gedaan.

Hoe lang heeft het geduurd voordat het pareltje is gerealiseerd?

Hoelang het precies geduurd heeft is niet bekend. De wijk, waar deze specifieke plek onderdeel van is, is 20 jaar geleden gebouwd. Harro woont er zelf pas zeven jaar.

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat dergelijke projecten eerder gerealiseerd zijn?

Een goed en snel project begint met een duidelijke visie op het succes van de openbare ruimte. Onduidelijkheid over het gewenste functioneren geeft de meeste vertraging in een project.

Hoe kunnen we meer vergelijkbare projecten realiseren met de beperkte middelen die er zijn?

Het feit dat gemeenten alles zelf willen doen en de controle wil behouden, kost deze overheden veel geld. Door een faciliterende rol te kiezen en ruimte te geven aan initiatieven van onderaf, kan geld bespaard worden. De fysieke inrichting van een wijk kan een sturende rol in spelen bij deze participatie van bewoners.

Ter afsluiting; Een laatste tip voor iedereen die met de openbare ruimte werkt.

Bedenk bij alles wat je in de openbare ruimte doet: “zou ik hier zelf graag komen?”. Het onderliggende gevoel is nog altijd de belangrijkste indicator voor een fijne plek. Dit heeft ook direct betrekking op het werk als professional zelf; richt je vooral op dingen waar jezelf achter staat en waar je een goed gevoel bij hebt.